

Της Ελενης Μπιστικα

Οι θαλασσινές εκδρομές του Αιγαίου Αρχιπελάγους έχουν πάντα το στοιχείο της έκπληξης, ακόμη και για τους τακτικούς επισκέπτες στη ρότα της Δωδεκανήσου. Εκπληξη στο σύνορο της αποκάλυψης στάθηκε η Σύμη, με τον Πανορμίτη και το γαλήνιο Νημποριό για τη συντροφιά των καλεσμένων του ζεύγους Ηλία και Κορίννας Μεταξά με το δικάταρτο «Κορέλια». Γι' αυτόν τον ξεχωριστό σταθμό διακοπών, για τη Σύμη, μας δίνει τις δικές του εντυπώσεις ο αρχιτέκτονας Μιχάλης Φωτιάδης που είναι στην παρέα μαζί με τη σύζυγό του Μέλπω και την Αθηνά Μαρτίνου. Ο Μιχάλης Φωτιάδης, που με τον Bernard Tschumi κέρδισαν τον Διεθνή Διαγωνισμό για το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης, «κοίταξε» την αυστηρά γοητευτική Σύμη με το ανιχνευτικό βλέμμα του και τον φακό της μηχανής του.

Αποκάλυψη του καλοκαιριού η Σύμη...

Η χρωματιστή, περήφανη Σύμη

Φάνοντας στη Σύμη με τον «ΠΡΩΤΕΑ» από τη Ρόδο αντικρίζεις τις άγριες γυμνές οριογραμμές που καθρεφτίζονται στη θάλασσα, με κάθετους βράχους, αναμαλιασμένο περίγραμμα, κλειστούς ορεινούς όρους που ρουφούν το κύμα σε κάθε πλευρά. Απόσπασμα σκαφραλώνουν μαύρα κυπαρίσσια και ανοιχτοπράσινα πεύκα, ενώ δύο οικισμοί, το Χωριό και ο Γιαλός, φτιάχνουν την πόλη της Σύμης με δίπλα το Πέδι και το Νημποριό.

Τα σπίτια στέκονται χρωματιστά, περή-

φανα, με δίκλινες κεραμοτέες στέγες, συμμετρικούς αντάρχεις όγκους, ζυγισμένα νεοκλασικά παράθυρα, τονισμένα αετώματα, συχνά ζευγαρωμένα, βυζαντινούς τρούλους και καμπαναριά σε σκαλωτές στράτες με τριάντα τοις εκατό κλίση, με θάμνους ανθισμένους και σκιερές κρεβατίνες. Σημαντικά δημόσια κτίρια στέκουν συνδεδεμένα με τον οικισμό σ' ένα λόγιο νησί με πλούσια έντυπη παράδοση, με σχολεία και θέατρο. Από πληθυσμό 25.000 έφτασε τους 2.500 κατοίκους ακμαίας αστικής συνείδησης με ζωντανά έθιμα σαν τον βενετσιάνικης ρίζας «κουκκουμά» που πλέκει την κοινωνική γνωριμία των ανύπαντρων νέων της Σύμης.

Η δύναμη της ορθόδοξης παρουσίας με μοναστήρια σαν του Πανορμίτη και του Ρουχουνιώτη, της Αγίας Μαρίνας, τις τόσες οργανωμένες εκκλησιαστικές μονάδες, τον πολιούχο Αρχάγγελο Μιχαήλ με παράλληλους αγώνες ήδη από την Πρώτη Σταυροφορία των αρχών του 13ου αιώνα. Πλούσια η Βυζαντινή Ιστορία με ανοιχτούς ορίζοντες και ιδιαίτερες πατρίδες λογοτεχνίας και οικονομικής δραστηριότητας την Αλεξάνδρεια, την Οδησσό, την Κρήτη, τη Θεσσαλονίκη και τη Φλώριδα των ΗΠΑ.

Πάντα πρωτοστατούσε στους αγώνες ανεξαρτησίας από την πώση της Πόλης ενάντια στους Βενετούς ή Οθωμανούς κατακτητές με καίρια αναγνώριση τον Μάιο του 1944 την υπογραφή στη Σύμη του Πρωτοκόλλου παράδοσης της Δωδεκανήσου από τις γερμανικές δυνάμεις στους Συμμάχους.

Οι αποβάθρες είναι φροντισμένες, λιθόστρωτες, με κεντήματα από τούβλο, γενναιοδωρα βοτσαλωτά στις εκκλησίες, παράταξη φιλόξενη με ψαροταβέρνες, καφενεία και μπαρ για νεολαία και επισκέπτες που εύκολα μιλούν, γελούν με μακρινούς ήχους σωμαϊκών τραγουδιών, μακριά από τον θόρυβο των αυτοκινήτων.

Δίπλα είναι τα καΐκια, τα ημερόπλοια, τα αλιευτικά, τα σκαριά, καμάρι του νησιού που βγαίνουν για σφουγγάρια.

Αγαπημένη συνάντηση για όμορφες ιταλικές παρέες, ακόμη και για γείτονες από την τουρκική ακτή που περιβάλλει το νησί σε απόσταση μέχρι πέντε ναυτικά μίλια. Το ψάρι και οι γαρίδες είναι μαγειρεμένα τοπικά, τους πεζούς συνοδεύουν χαμηλά φώτα ενός νοικοκύρη δημάρχου που καθαρίζει τις ακτές από τα σκόρπια πλαστικά. Οι προστατευμένοι κόλποι καλύπτουν τους κολυμβητές με θαλασσιά χρώματα αμμουδερού βυθού ή κυανά μεγάλου βάθους.

